

Від «ПМ»: Навчання іноземної мови дедалі тісніше пов'язують із сучасними гаджетами. Завдяки смарт-технологіям тепер іноземну мову можна вивчати на будь-якому мобільному пристрої, та ще й у кілька разів швидше. Учителі дедалі частіше використовують на уроках іноземної мови смартфони, планшетні комп'ютери тощо, особливо при засвоєнні лексики, роботі з країнознавчим матеріалом. Значний досвід із застосування новітніх технологій при вивченні іноземної мови напрацьований у Лубенській спеціалізованій школі № 6. Учитель Миргородської спеціалізованої школи № 5 А. І. Лебедь став переможцем обласного конкурсу «Учитель року – 2012», представивши доробок на тему «Використання ІКТ у навчанні іноземної мови».

Не секрет, що не всі учні охоче навчаються, але за допомогою новітніх технологій, із улюбленим «девайсом» у руці процес навчання може стати цікавим та корисним, а доступ до навчальних матеріалів можна отримати де і коли завгодно. Саме тому і вчителям, і учням пропонуємо переклад статті, яка ознайомлює з останніми технологіями вивчення англійської мови, зокрема застосунками, які можна завантажити на смартфон.

УДК 37.091.33-028.22

НАВЧАННЯ МОЖЕ СТАТИ ПРОДУКТИВНІШИМ ЗІ СМАРТФОНАМИ, ОСНАЩЕНИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАСТОСУНКАМИ¹

Л. Скотт

Зроблено короткий огляд сучасного програмного забезпечення для вивчення іноземних мов, створеного для використання на мобільних пристроях.

Ключові слова: навчання мов, смартфон, управління навчальним процесом у класі, збільшення словникового запасу, застосунки.

Скотт Л. Обучение может стать производительнее со смартфонами, оснащенными учебными приложениями

Сделано краткое описание современного программного обеспечения для изучения иностранных языков, созданного для использования на мобильных инструментах.

Ключевые слова: обучение языкам, смартфон, управление учебным процессом в классе, увеличение словарного запаса, приложения.

Teaching and Learning can be More Productive With the Aid of Today's Smartphone Empowered Education Applications.

Paper briefly describes modern apps for learning foreign languages using on the mobile gadgets.

Keywords: language learning, smartphone, classroom managing, vocabulary building, apps.

Розширення словникового запасу є, можливо, найважливішим аспектом вивчення мови. Традиційний шлях навчання іноземної мови – у класі за підручником. Розвиток і поєднання електронного навчання та відеотехнологій відбулися дещо пізніше, з'явилися сайти освітнього призначення. Ці нововведення особливо стали в нагоді тим, хто вивчає мову, адже збагатили їх величезною кількістю аудіо-візуальних застосунків². Навчальні відео-

заняття, дидактичні картки, мережеві словники тощо усунули комунікаційні бар'єри, полегшили завдання розширення словникового запасу, зробили ефективнішим його виконання.

Водночас із бумом на ринку смартфонів з'явилася концепція їх використання в царині вивчення мов. Виробники застосунків до смартфонів почали конкурентну боротьбу за споживача. Учителі й студенти почали використовувати навчальні

¹ *англ.* Vocabulary Learning Goes Mobile with Teacher Recommended Smartphone Apps – стаття Лінди Скотт / Lynda Scott – педагога, фахівця з навчання англійської як другої мови (ESL English), активної популяризаторки використання соціальних медіа та інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. Розміщена 4 березня 2014 р. за адресою ресурсу Emerging EdTech / <http://www.emergingedtech.com/2014/03/vocabulary-learning-goes-mobile-with-teacher-recommended-smartphone-apps/>

² *Застосунок, прикладна програма, застосовна програма* (англ. apps, acronym for application, application software) – комп'ютерна програма, що дає змогу вирішувати конкретні прикладні завдання користувача. Прикладами застосунків є текстовий, табличний процесори тощо / <http://uk.wikipedia.org/wiki/Застосунок>.

застосунки в освітньому процесі. Нині доступний повноцінний набір застосунків, що сприяють поліпшенню продуктивності освітнього процесу.

1. Застосунки для вивчення мов

Надають користувачеві не лише значний за обсягом словник, а й довідник із вимови, відеосюжети із субтитрами, подкасти³, картки для словникових ігор, багато інших інструментів для навчання і вивчення мови. Є велика кількість таких програм, зокрема:

Busuu (www.busuu.com). Скот МакГінн / Scott McGinn, учитель ESL English (англійська як друга мова), стверджує, що спеціальне програмне забезпечення щонайкраще задовольняє потреби мовної освіти. «Це чудовий інструмент для навчання іноземних студентів розмовної англійської мови», – говорить він. Його улюбленою програмою є Busuu. Цей навчальний застосунок розроблено для використання і на персональному комп'ютері, і на мобільних пристроях iPhone, iPad, Android. Програму призначено для вивчення 12-ти мов, словник кожної з них містить 3 000 слів і фраз. Безкоштовна частина програми складається з більше ніж із 150 навчальних юнітів, 35 граматичних тем, інтерактивного навчального інструментарію тощо. Розширений преміум-доступ до Busuu вимагає від користувачів незначної оплати. Передбачено систему нагород за високі навчальні показники. Навчальна спільнота Busuu об'єднує представників 230 країн світу, модуль busuotalk дає змогу встановити контакт із будь-яким учасником спільноти, котрий перебуває в режимі онлайн і має аналогічні навчальні інтереси. На персональній сторінці користувача сайту розміщено анімоване «дерево мови». Це дерево – символ прогресу у вивченні мов(и) на цьому сайті, воно «росте» разом зі знаннями користувача. Але увага! Якщо користувач виконує вправи з помилками, то на дереві з'являються шкідники, які псують дерево. Це – гарна мотивація до якісного навчання, але є ще краща. Після успішного вивчення 5-ти уроків користувач отримує анімований подарунок для свого саду у вигляді казкових персонажів, звірят, квітів тощо, а за 25 успішно вивчених навчальних модулів – сертифікат від busuu.com.

Duolingo (www.duolingo.com). Для насичення своїх навчальних баз Duolingo

використовує краудсорсинг⁴ і є яскравим прикладом спільноти, що навчається. На «стрічці» своїх успіхів користувач має календар роботи, статистику вивчених тем і тих, які потрібно доопрацювати, кількість помилок, перелік «ударних днів роботи»; може звернутися по консультацію до інших учасників спільноти, брати участь у розробленні курсу для Duolingo як лінгвіст або експерт із комп'ютерних технологій. Користувачі мають змогу підписатися на стрічки інших користувачів (наприклад, учитель – на стрічку успіху свого учня) і бачити їх бали та процес вивчення нових уроків. Ресурс працює в режимі бета-версії (тестової), постійно вдосконалюється.

Користувач *vashkodagato* у темі форуму Duolingo «Дерево англійською за 66 днів» прокоментував курс Duolingo так: «Курс навряд чи зацікавить тих, чий рівень перевищує pre-intermediate, але все одно є корисним для повторення граматики, вимови, розминки пам'яті. Для новачків без додаткової літератури він буде заскладний. Оскільки це курс американської англійської, то бракує модулів із фразовими дієсловами, якими рясніє мовлення пересічного американця. Також хотілося б пояснень у модулях».

Спеціальний режим (тип акаунтів) для вчителів надано на **LinguaLeo** (www.lingualeo.ru) – інтерактивному сервісі для вивчення і практикування знань з англійської мови дорослими й дітьми, створеному спеціально для iPhone та iPad.

Ці три програми (Busuu, Duolingo та LinguaLeo) передбачені для використання на комп'ютерах і мобільних пристроях; крім цього, у них вдало імплементовано ігрові механіки (gamification)⁵. Наприклад, у LinguaLeo як нагороду за вивчені нові слова та фрази англійською мовою користувачі отримують «бали досвіду», за запрошених друзів – бонусні «фрікадельки», за успішно пройдені курси – «звання» і «рівні» для свого Лео, а той, хто стежить за навчальним прогресом друзів, може набути звання «лідер прайда».

Ментальні нотатки (Mental Notes). Цей застосунок нагадує стандартну програму «Блокнот», але він значно досконаліший. У користуванні нотатки нагадують флеш-картки, підтримується технологія автоматизованого озвучення тексту (text-to-

³ З технічного погляду, *Podcast* – цифровий медіафайл або низки таких файлів, які поширюються в Інтернеті для відтворення на портативних медіапрогравачах чи персональних комп'ютерах. За змістом вони можуть нагадувати радіошоу, звукову виставу, містити інтерв'ю, лекції чи інше з усного жанру. Термін «podcast» є поєднанням назви портативного програвача музики iPod та слова broadcast (мовлення) / <http://uk.wikipedia.org/wiki/Подкаст>.

⁴ Краудсорсинг (англ. crowdsourcing, crowd – «натопв» і sourcing – «використання ресурсів») – передача певних виробничих функцій невизначеному колу осіб (на підставі публічної оферти, без укладання трудового договору) / <http://uk.wikipedia.org/wiki/Краудсорсинг>.

speech). Картки можуть містити текст, зображення, аудіо, короткі відео. Функцію створення автоматизованих навчальних флеш-карток із нотаток також підтримує застосунок Mental Case.

«Малюнок дня» на Лінгвалео / LinguaLeo. Підпис: «Будь собою. Інші ролі заняті. Оскар Вайльд». (Опція «Швидко й цікаво вивчати англійську за малюнками» на ресурсі LinguaLeo передбачає, що користувач отримує на смартфон малюнок із підписом англійською мовою, перекладає його і таким чином опановує декілька слів)

Mental Case – це низка програм, розроблених спеціально для Mac, iPad та iPhone; є можливість синхронізації інформації шляхом використання iCloud.

У застосунках Mental Case (iOS) та AnkiDroid (Android) використано навчальну технологію «флеш-карти». Студент створює флеш-карте самостійно для закріплення вивчених ним слів і словосполучень. Mental Case підтримує технології: текст, зображення, звук, LaTeX⁶, інтервальні повторення⁷, автоматизоване озвучення тексту (text-to-speech), індикатори прогресу, статистика навчання, синхронізація з Windows, Linux та MacOS тощо. Стейсі О'Коннелл / Stacey O'Connell, розробник навчального відео для учнів, говорить, що «... технологія

навчальних флеш-карток успішно зарекомендувала себе продовж багатьох років. Найцінніше в ній – можливість самостійного використання карток студентами».

Знання спільного використання

Учень, як правило, не бажає вчитися самотужки, тому в застосунку Mental Case передбачено прямий безкоштовний доступ до FlashcardExchange.com та Quizlet.com – найбільших мережевих репозиторіїв навчальних флеш-карток. Один дотик пальця – і учень потрапляє в казкову країну «все зроблено за тебе». Тут – безліч опцій для обміну навчальними нотатками у мережі, серед яких сервіси Mail та iCloud.

Поширення знань

Mental Case – це цілий комплект застосунків: для Mac та iOS-пристроїв, розроблених для спільної роботи. Обмін знаннями, котрий пропонує Mental Case, здатний творити в класі чудеса. Учні мають змогу синхронізувати свої пристрої через iCloud, надіслати чи отримати нотатки електронною поштою і, таким чином, збагатити свою навчальну бібліотеку. За допомогою одного дотику учні можуть завантажити документи, надані вчителем у спільне користування.

2. Застосунки для управління класом

Часто атмосфера на уроці іноземної мови нагадує вулик із неспокійними бджолами, яких потрібно вгамувати всіх одночасно і з користю для справи. Для таких дітей-бджілок розроблено кілька застосунків із управління класом. Ось два з них.

Socrative (<http://www.socrative.com/>): розроблено у вигляді інтерактивної дошки. Кевін Гладден / Kevin Gladden, учитель старших класів, говорить, що Socrative «дає змогу запустити для всього класу навчальну гру, що містить вікторини, тести із множинним вибором та короткою відповіддю». Результати відображаються у вигляді гістограм. Учитель отримує результати у вигляді звіту.

Teacherkit (<http://www.teacherkit.net/>): ще одна програма, яку рекомендує Кевін. Нагадує органайзер, який зручно використовувати для створення списку учнів, таблиці відвідувань, нотатника поведінки школярів тощо.

3. Застосунки для планування та організації уроку

⁵ *Gamification* – використання ігрових механік, естетики, ігрового мислення для залучення людей, мотивування діяльності, навчання та вирішення неігрових завдань у різних сферах людської діяльності. (Karl M. Kapp «The Gamification of learning and instruction», ISBN-13: 978-1118096345, 336 pages, May 2012, Pfeiffer).

⁶ *LaTeX* (вимовляється «лате́х») – мова розмітки даних та пакет макросів TeX для високоякісного оформлення документів. Вважається стандартом де-факто для підготовки математичних і технічних текстів для публікації в наукових виданнях / <http://uk.wikipedia.org/wiki/LaTeX>.

⁷ *Інтервальні повторення* (англ. spaced repetition) – техніка утримання у пам'яті, що полягає у повторенні запам'ятованого навчального матеріалу з певним, дедалі більшим інтервалом. Хоча цей принцип може застосовуватися для запам'ятовування будь-якої інформації, найбільш використовуваний він при вивченні іноземних мов. Інтервальні повторення не передбачають заучування напам'ять без розуміння (але й не виключають його) і не протиставляються мнемоніці.

Також є застосунки для смартфонів, що допомагають учителям при розробленні навчальних модулів, плануванні уроків, організації нотаток, документів, учнівської інформації тощо.

Dropbox – мобільний улюбленець учителів, який робить ефективним використання хмарних сховищ: дає змогу користувачеві зберігати докумен-

ти, медіафайли, нотатки, закладки у безпечному місці разом.

Можливості використання смартфонів вражають. Дослідіть їх самі і ознайомте з ними своїх учнів. Завдяки цьому навчання іноземних мов стає цікавим заняттям, нудьга відступає. Чого ще бажати вчителю?

Цитувати: Скотт Л. Навчання може стати продуктивнішим зі смартфонами, оснащеними навчальними застосунками / Л. Скотт // Постметодика. – 2013 – № 4. – С. 11-14.

© Л. Скотт, 2013. Стаття надійшла в редакцію 10.11.2013.

© Л. М. Максименко, переклад з англійської, адаптація тексту ■

ДВАДЦЯТЬ ОЗНАК ТЕХНОЛОГІЧНО ВІДСТАЛОГО ВЧИТЕЛЯ

К. Уолш

1. Ви вважаєте, що «мобільне навчання» – це те саме, що й активне подорожування.

2. Ви не даєте домашні завдання і не поширюєте іншу інформацію, використовуючи можливості веб-простору.

3. Ви не пам'ятаєте, як зайти на свою сторінку на веб-сайті школи.

4. Ви вважаєте, що цвірінчати (tweet) вміють лише пташки.

5. Ви вважаєте, що Персональна Навчальна Мережа – це Ваш телевізор.

6. Ви вважаєте, що соціальні медіа – це лише для підлітків та домогосподарок.

7. Ви вважаєте, що iPad – це чиїсь шикарні апартаменти.

8. Ви переконані, що «електронне портфоліо» – це портфель, заповнений компакт-дисками.

9. Ви мрієте навчитися використовувати свій Blackberry.

10. Ви вважаєте, що «lecture capture» – це конспектування лекцій студентами.

11. Ви вважаєте, що «цифрове навчання» – це навчання комп'ютерів.

12. Ви вважаєте, що Instagram – це сервіс від WesternUnion.

13. Ви вважаєте, що Vine у перекладі з англійської означає «вино», а Android – американське ім'я Бахуса.

14. Ви здивовані, що більшість учнів не користується електронною поштою.

15. Ви не дозволяєте своїм учням пошукати на Вікіпедію як джерело інформації.

16. Ви нервово озираетесь навсідч, коли чуєте вислів «перевернутий клас».

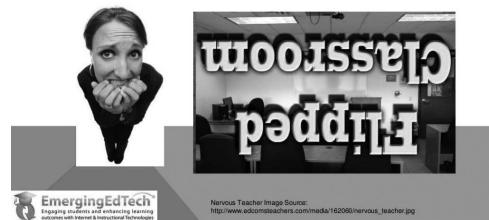
17. Ви досі використовуєте модем.

18. Ви вважаєте, що MySpace – це круто.

19. Ви сумуєте за друкарською машинкою.

20. Ви вважаєте, що «гейміфікація» – це те, що робить Джордж В. Буш, коли грає у «Монополію».

16. YOU GLANCE AROUND NERVOUSLY AND HOLD ON TO YOUR DESK WHEN YOU HEAR THE PHRASE "FLIPPED CLASSROOM"

Скріншот одного зі слайдів К. Вели «Двадцять ознак технологічно відсталого вчителя»

¹ клас (англ. Flipped Classroom) – модель навчання, що обернена до традиційної: учні ознайомлюються з лекційним матеріалом шляхом самостійного перегляду навчального відео за межами класу, а практичну роботу щодо застосування, аналізу, синтезу та оцінки отриманих знань виконують на уроці спільно з учителем. Цю модель навчання також називають Reverse Classroom (обернений клас), Pre-Vodcasting (доурочний відеокастинг).

Джерело: Walsh Kelly. 20 Warning Signs That you are Falling Behind the Times with Technology as a Teacher // <http://www.emergingedtech.com/2014/01/20-warning-signs-that-you-are-falling-behind-with-technology-as-a-teacher/>

Цитувати: К. Уолш. Двадцять ознак технологічно відсталого вчителя / К. Уолш // Постметодика. – 2013 – № 4. – С. 14.

© К. Уолш, 2013. Стаття надійшла в редакцію 10.11.2013.

© Л. М. Максименко, переклад з англійської ■